

JUHEND

Euroopa Regionaalarengu Fondist rahastatavate tervishoiu investeerimisprojektide finantsanalüüsi koostamiseks

1. Sissejuhatus

Elukeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna 6 „Tervishoiu- ja hoolekande infrastruktuuri arendamine“ raames on tervishoiu infrastruktuuri arendamiseks kavandatud kaks meetet: „Õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri arendamine“ ning „Kesk- ja piirkondlike haiglate infrastruktuuri optimeerimine“. Meetmete rakendamiseks koostatakse investeeringute kava, mille kinnitab Vabariigi Valitsus.

Käesolev metoodiline juhend on abiks meetme „Õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri arendamine“ statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja investeeringuprojektile toetuse taotlemise finantsanalüüsi materjalide koostamisel ning on aluseks analüüsitulemuste hindamisel.

Juhendil on järgmised eesmärgid:

- selgitada millist projekti majanduslikku sisu käsitlevat infot on kohustuslik toetuse taotlemisel finantsanalüüsi materjalides (edaspidi FA) esitada;
- määratleda FA ühtne kohustuslik vorm;
- määratleda FA hindamiskriteeriumid.

Metoodiline juhend on koostatud Euroopa Komisjoni (edaspidi EK) dokumentide „*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects*“ ja *Working Document N° 4 „Guidance on the Methodology for Carrying out Cost-Benefit Analysis“* põhjal. Juhendis kasutatakse finantsmajanduslikke mõisteid nimetatud EK dokumentide tähenduses.

Finantsanalüüsi õiguslik raamistik ja eesmärk

FA esitatakse sotsiaalministri 10.07.2009. a määruse nr 70 "Meetme "Õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri arendamine" toetuse andmise ja toetuse kasutamise seire tingimused ja kord" § 10 alusel investeeringute kava koostamiseks esitatava taotluse lisana. Taotluse vorm on toodud määruse lisas 1.

FA tulemuste põhjal hinnatakse vastavalt määruse §-le 11 toetuse vajalikkust projekti edukaks elluviimiseks ja projekti rahalist jätkusuutlikkust. Samuti hinnatakse FA kvaliteeti projektide nimekirja koostamisel vastavalt määruse lisas 2 toodud hindamislehele.

FA nõue tuleneb Nõukogu [määruse \(EÜ\) nr 1083/2006](#)¹ artiklist 55, mille kohaselt tuleb toetuse määramisel arvesse võtta projekti teenitav puhastulu, et vältida projektide ülefinantseerimist.

Tulus projekt Nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 55 kohaselt on mis tahes toiming, mis hõlmab investeeringut infrastruktuuri, mille kasutamise eest tasuvad vahetult kasutajad,

¹ Nõukogu [määrus \(EÜ\) nr 1083/2006](#), 11. juuli 2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnustatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999

või mis tahes toimingut, mis hõlmab maa või hoonete müüki või rentimist või mis tahes muude tasuliste teenuste pakkumist.

Artikli 55 lõike 2 kohaselt ei tohi tulusate projektide puhul abikõlblik kulu ületada investeeringukulu nüüdisväärtust, millest on maha arvatud arvestusperioodil projektist teenitava puhastulu nüüdisväärtus. Seega on määruse kohaselt abikõlblik ainult see osa diskonteeritud investeeringukulust, mida projekti diskonteeritud puhastulu ei kata. Teisisõnu on toetuse määramise aluseks projekti finantseerimisvajak (*financing gap*).

Projekti finantseerimisvajaku leidmiseks tuleb Nõukogu määruse (EÜ) nr 1083/2006 artikli 55 kohaselt tulusate infrastruktuuri ja muude tulusate projektide osas, mille puhul on võimalik tulused eelnevalt objektiivselt hinnata, koostada projekti FA.

FA teostatakse projekti diskonteeritud rahavoogude (tulude ja kulude) analüüsina. Projekti puhastulu ja finantseerimisvajak leitakse juurdekasvulise stsenaariumi alusel, võrreldes tulused ja kulusid kahe alternatiivse stsenaariumi - täisstsenaariumi ja nullstsenaariumi - alusel.

Artikli 55 lõike 4 kohaselt tuleb projekti tulu, mida ei ole FA tegemisel arvesse võetud, maksta Euroopa Komisjonile tagasi proportsionaalselt toetuse summaga. Euroopa Komisjon võib nõuda kuni kolm aastat pärast programmi sulgemist projekti FA ajakohastamist vastavalt tegelikele andmetele.

FA käigus hinnatakse eelkõige järgmist:

- investeeringu rahalist tasuvust ja omakapitali rahalist kasumlikkust
- struktuurifondist saadava toetuse mahtu
- projekti rahastamise jätkusuutlikkust

2. Finantsanalüüsi üldised põhimõtted

2.1. FA koosseis

FA koosneb analüüsitabelitest ja seletuskirjast. Analüüsitabelid esitatakse .xls, .csv, .ods või .odp failivormingus. Seletuskiri esitatakse .rtf, .odt või Open XML failivormingus.

FA tulemused esitatakse järgmiste tabelitena:

Tabel 1 – Koguinvesteering (täisstsenaarium)

Tabel 2 – Tegevustulud ja –kulud (null-, täis-, juurdekasvuline stsenaarium)

Tabel 3 – Finantseerimisallikad (täisstsenaarium)

Tabel 4 – Projekti jätkusuutlikkus (täisstsenaarium)

Tabel 5 – Investeeringu tasuvuse määr

Tabel 6 – Omakapitali tasuvuse määr

FA seletuskiri sisaldab:

- 1) FA analüüsi objekti määratlus ja stsenaariumite kirjeldus – millised tulud/kulud on analüüsi tegemisel arvesse võetud, kas ja kuidas on projektiga seotud tulud/kulud eraldatud statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja muust majandustegevusest;
- 2) tulu/kulu kalkulatsioonide majanduslikud põhjendused ja selgitused tulu/kulu liikide kaupa, sh tulu/kulu prognoosimisel kasutatud eeldused;
- 3) põhjendused ja selgitused prognoosis kajastatud projekti elluviimisega seotud tulude/kulude muutuste kohta (projekti juurdekasvulised tulud ja kulud).

2.2. FA objekti määratlemine

FA objektiks on projekt, mille elluviimiseks struktuuritoetust taotletakse. „Perioodi 2007 – 2013 struktuuritoetuse seaduse” § 2 kohaselt „projekt on kindla eesmärgi saavutamisele suunatud ajas ja ruumis piiritletud ühekordne tegevus või tegevuste kogum, mille elluviimiseks toetust taotletakse või kasutatakse”. Projekt on reast töödest, tegevustest või teenustest koosnev protsess, millega täidetakse kindlate eesmärkidega ning jagamatut majandusliku või tehnilise loomuga ülesannet. Projekt tuleb selgelt määratleda kui majanduslikult sõltumatu analüüsiüksus.

2.3. FA arvestusperiood

FA arvestusperiood on periood, mille kohta esitatakse FA-s tulude/kulude prognoos, mis on aluseks projekti finantsnäitajate arvutamisel. Tulenevalt EK juhendist „*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects*” (lk 91) on tervishoiualase infrastruktuuriga seotud projektide korral soovituslik arvestusperiood vähemalt 20 aastat.

Arvestusperioodi esimeseks aastaks loetakse projekti algusaastat, mis ei saa olla varasem kui 2008. aasta.

Kõik allpool kirjeldatud kohustuslikud prognoosarvutused koostatakse investeeringu arvestusperioodi, 20 aasta, iga aasta kohta. Prognoosandmed tuletatakse lähtudes majanduslikest sisendandmetest.

2.4. FA stsenaariumid

FA stsenaariumite:

- Nullstsenaarium kajastab statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja tulude ja kulude prognoosi ilma projektita (st tulude ja kulude prognoos juhul, kui projekti ei viida ellu).
- Täisstsenaarium kajastab statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja tulude ja kulude prognoosi koos investeeringuprojektiga (st tulude ja kulude prognoos juhul, kui projekt viiakse ellu).
- Juurdekasvuline stsenaarium kajastab täisstsenaariumi ja nullstsenaariumi erinevust (*incremental method*).

2.5. Makromajanduslikud sisendandmed

FA koostamisel võetakse aluseks järgmised Eesti makromajanduslikud näitajad:

- sisemajanduse koguprodukti (SKP) aastane kasvumäär;
- tarbijahinnaindeks;
- keskmise kuupalga kasvumäär aastas.

Nimetatud andmed (tegelikud ja prognoositud) võetakse EL struktuurifondide veebilehelt kõige hilisemast avalikustatud versioonist (<http://www.struktuurifondid.ee/?id=11279>).

Statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja tulude prognoosimisel võetakse aluseks Eesti Haigekassa eelarve prognoos, mis on esitatud juhendi lisas (Lisa 1).

Analüüsis kasutatav reaaldiskontomäär Rahandusministeeriumi tasuvus- ja finantsanalüüsi juhise kohaselt on 6%. Analüüs koostatakse läbivalt kas reaalhindades või nominaalhindades, vastavalt kasutatakse ka kas reaalselt või nominaalselt diskontomäära.

3. Finantsanalüüsi koostamine

1. Koguinvesteering (Tabel 1)

Täisstsenaariumi puhul kajastatakse investeeringud, mis on plaanitud teha ainult selle projekti raames. Investeeringukuluna näidatakse toetuse taotluses toodud projekti kogukulusid. Investeeringukulud kajastatakse taotluses kavandatud projekti elluviimise perioodil aastatel, mil nad reaalselt tekivad.

Kajastatakse ainult algne investeeringukulu. Seadmete asendusega seotud kulud ei võeta investeeringukuluna arvesse. Investeeringute, mille majanduslikult kasulik eluiga on lühem kui 20 aastat, asenduskulud kajastatakse tegevuskuluna. Investeeringukulud kajastatakse käibemaksuta.

Kõik kalkultatsioonid peavad olema majanduslikult põhjendatud ja seletuskirjas tekstiga selgitatud.

Nullstsenaariumis investeeringuid ei kajastata, kuna projektita stsenaariumi puhul on eelduseks, et statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja jätkab tegevust olemasolevates hoonetes.

Investeeringu jääkväärtust (rida 1.18) arvestatakse vaid FA arvestusperioodi viimasel aastal. Investeeringu jääkväärtuse all mõeldakse näiteks soetatud seadmeid ja ehitisi, millel on perioodi viimase aasta seisuga veel jääkväärtus. Jääkväärtus tuleb arvutada ehitiste ja seadmete arvestusperioodi ületava majanduslikult kasuliku eluea eeldavate netorahavoogude nüüdisväärtusena või amortisatsioonijäägina.

a) jääkväärtus kui netorahavoogude nüüdisväärtus

$$JV = \sum_{i=1}^n \frac{RV}{(1+K)^i}$$

Kus:

JV – jääkväärtus

RV – puhas rahavoog arvestusperioodi viimasel aastal (diskonteerimata)

K – diskontomäär (6%)

n – arvestusperioodi ületav investeeringu majanduslikult kasulik eluiga aastates

b) jääkväärtus kui amortisatsioonijääk

Ehitiste amortisatsiooniperioodi tuleb arvestada lähtudes Riigi raamatupidamise üldeeskiri §-st 42. Seadmete soetamisel arvestada amortisatsiooniperioodiga, mis on toodud sotsiaalministri 19. jaanuari 2007. a määruse nr 9 "Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise meetoodika" lisas nr 4 või kui antud seade loetelus puudub, siis sarnase seadme amortisatsiooniperioodiga.

Projekti raames soetatud maa jääkväärtus on maa turuväärtus, kuna maad ei amortiseerita.

Kuna tabelis 1 esitatakse kulud, siis näidatakse jääkväärtus miinusmärgiga, (kui kõik teised numbrid on positiivsed), sest see on tulu.

Seletuskirjas tuleb näidata, mis on real 1.19 „Teised investeeringud” kajastatud.

2. Tegevustulud ja –kulud (Tabel 2)

Tegevustulu ja -kulu prognoosimisel võetakse arvesse investeeringu mõju statsionaarse hooldusravi tegevusloa omajale, st tegevustulu ja tegevuskulu prognoosid koostatakse eraldi nii nullstsenaariumi kui täisstsenaariumi korral.

Juhul, kui projekt hõlmab ainult statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja teatud funktsionaalseid üksuseid ning nende funktsionaalsete üksustega seotud tulud ja kulud on

võimalik eraldada statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja muust majandustegevusest, siis võib FA kajastada ainult projektiga seotud üksuste tulusid ja kulusid. Juhul, kui projektiga seotud funktsionaalsete üksuste tulusid ja kulusid ei ole võimalik või otstarbekas statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja muust majandustegevusest eraldada, siis kajastab FA kogu statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja majandustegevust ning projekti mõju statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja tuludele ja kuludele kajastab inkrementaalne rahavoo näitaja. FA analüüsi objekt tuleb määratleda FA seletuskirjas.

Rahavoo näitajaid tuleb arvestada nende ilmumise (tekkimise) aastal ning antud arvestusperioodi jooksul. Tulusid ja kulusid arvestatakse alates projekti rakendamise algusaastast. Üldjuhul, kui tegemist on toimiva infrastruktuuri renoveerimise või laiendamisega, siis projekti rakendamise faasis on toimiva infrastruktuuri kasutamisega seotud tegevustulud/kulud nullstsenaariumis ja täisstsenaariumis samad.

Projektiga seotud tulude ja kulude suurenemise või vähenemise (juurdekasvuliste tulude/kulude) kohta tuleb lisada selgitus.

Tegevustulud

Valdava osa statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja tuludest moodustab tervishoiuteenuste müük Eesti Haigekassale (edaspidi EHK). Tervishoiuteenuste müügi prognoosimiseks tuleb arvestada haigla praegust (väljakujunenud) osakaalu haigekassa tervishoiuteenuste kuludest (EHK kulude prognoos on lisatud juhendile). Juhul kui projekti esitaja prognoosib osakaalu muutust, tuleb seda põhjendada.

Hoolekande teenuse osutamisest saadavad prognoositavad tegevustulud tuleb kajastada real „Muud tegevustulud” ja selgitada seletuskirjas.

EHK tulude prognoosimiseks tuleb täita juhendi lisa toodud tabel (Lisa 1), mis on sisendiks tegevustulude ja –kulude prognoosiks (*Lisa 2*).

Muud äritulud hõlmavad statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja muu tulu, mis on seotud muu majandustegevusega (vanade hoonete müük, *haigla* ruumide rent jne). Muude tulude prognoos tehakse eelneva perioodi alusel, muutusi muude tulude prognoosimisel võrreldes eelnevate aastatega tuleb põhjendada.

Tegevuskulud

Kulude prognoosimisel tuleb kavandatud muutusi kulude struktuuris eraldi põhjendada.

Kulude prognoosimiseks tuleb täita juhendi lisa ette antud struktuuri kohaselt (Lisa 2), mis on sisendiks tegevustulude ja –kulude tabelile (Tabel 2).

Tegevuskulude prognoosimisel tuleb arvestada tegelike rahaliste kuludega ja *jätta välja* nõ „raamatupidamislikud” kulud, eeskätt:

- igasugused reservid, millega säästetakse raha tulevasteks perioodideks ning seadmete asenduseks vms, kuna need kulud ei väljenda reaalselt tarbitud tooteid või teenused ajaühikus.

Tegevuskulud kajastatakse käibemaksuta. Käibemaks kajastatakse eraldi muude tegevuskulude all.

Kaupade, toorme, materjali ja teenuste kulu, mitmesuguste tegevuskulude ja muude tegevuskulude prognoosimisel kasutatakse tarbijahinnaindeksit. Muud eeldused tuleb lahti kirjutada seletuskirjas.

Personalikulud (töötasu, maksud) prognoositakse keskmise palga kasvu prognoosi alusel makronäitajate tabelist. Muutused tööjõukulus, mis ei ole seotud palga muutusega, selgitada eraldi.

Ostetud kaupade ja teenuste sisendkäibemaks, sh investeeringuga seotud mitteabikõlblik käibemaks, mida ei ole võimalik maha arvata tasumisele kuuluvast käibemaksust on statsionaarse hooldusravi tegevusloa omajale kulu ja kajastatakse muude tegevuskulude all. Näidata ära tegevuskuludes kajastatud käibemaksu arvestamise alused. Sisendkäibemaksu osalise mahaarvamise korral näidata ära maksustatava käibe ja kogu käibe suhe, mida rakendatakse sisendkäibemaksu osalisel mahaarvamisel (käibemaksuseaduse § 32). Projekti investeeringuga seotud käibemaks aastate lõikes tuua välja seletuskirjas.

3. Finantseerimisallikad (Tabel 3)

Finantseerimisallikate tabelis näidatakse ära, milliseid allikaid kasutatakse kogu projekti finantseerimiseks. Projekti rahastamise eelarve koostatakse investeeringuperioodi aastate kaupa. Projekti finantseerimisallikad esitatakse ainult täisstsenaariumi kohta.

Erakapital (rida 3.1) - kajastatakse statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja omatulu, sealhulgas tulu põhitegevusest, tulu põhivara müügist jne.

Kohaliku omavalitsuse toetused (rida 3.2) ja riiklikud toetused (rida 3.3) - kajastatakse kohaliku omavalitsuse või riigieelarvest projekti finantseerimiseks sihtotstarbeliselt eraldatud vahendid.

Struktuurifondide toetus (rida 3.5) - kajastatakse struktuuritoetuse suurus, mis on arvatud vastavalt juhendi punktis 4 toodud meetodikale.

Laenud (rida 3.6) - kajastatakse projekti finantseerimiseks võetavad laenud kasutusse võtmise aastal (mitte laenu tagasimaksed). Seletuskirjas esitada informatsioon eeldatavate laenuingimuste kohta.

Teised finantsressursid (rida 3.7) - kajastatakse muud rahastamise allikad. Seletuskirjas esitatakse täpsustav informatsioon muude rahastamise allikate kohta.

4. Projekti jätkusuutlikkus (Tabel 4)

Lisaks eelnevates tabelites esitatud andmetele kajastuvad tabelis 4 intressid (rida 4.2) ja laenu põhiosa tagasimaksed (rida 4.3). Intressid ja laenu põhiosa tagasimaksed kajastatakse juhul, kui projekti finantseerimiseks kasutatakse laenu.

Projekti rahalist jätkusuutlikkust analüüsitakse täisstsenaariumi põhisel. Projekti rahastamise jätkusuutlikkuse hindamiseks kontrollitakse, kas kumuleerunud (diskonteerimata) raha puhaskäive on kogu vaadeldava arvestusperioodi jooksul positiivne. Selleks võrreldakse investeeringu arvestusperioodil sissetulevaid rahavoogusid väljaminevate rahavoogudega. Nimetatud eesmärgil vaadeldavate rahavoogude puhul tuleb arvesse võtta investeeringukulud, kõiki (riiklikke ja ELi) rahalisi vahendeid ning puhaskäivet. Jääkväärtust arvesse ei võeta, välja arvatud juhul, kui vara vaadeldava arvestusperioodi viimasel aastal tegelikult realiseeritakse.

Sissetulekute ja maksete ajastamine on projekti elluviimisel suure tähtsusega, et projekti realiseerimisel ei tekkiks likviidsusprobleeme.

Projekti loetakse jätkusuutlikuks, kui FA arvestusperioodil on sissetulevate ja väljaminevate kumulatiivsete rahavoogude vahe igal aastal vähemalt 0 või positiivne.

Lisaks analüüsitakse projekti rahastamise jätkusuutlikkuse hindamiseks statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja kogu majandustegevuse jätkusuutlikkust lisa 3 (kasumiaruanne) ja 4 (bilanss) alusel. Selle eesmärgiks on hinnata, kas võimaliku laenu igaaastased tagasimaksud (põhiosa + intress) on taotleja-statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja rahavoogudega kaetud.

5. Investeeringu tasuvuse määr (Tabel 5)

Investeeringu tasuvuse määr arvutatakse eesmärgiga analüüsida, kas investeering vajab tagastamatut toetust. Investeeringu tasuvuse määr arvutatakse juurdekasvulise stsenaariumi andmete põhjal.

Investeeringu rahaline tasuvus arvutatakse tabelis 1 (koguinvesteering) ja tabelis 2 (tegevustulud ja -kulud) toodud andmete alusel.

Investeeringu rahalise tasuvuse hindamiseks koondatakse arvestusperioodil ilmnenud rahavood (investeeringukulu ning tegevustulu ja -kulu) arvestades raha hetkeväärtust. Seega diskonteeritakse tulevased rahavood tagasi praegusele väärtusele, kasutades diskontomäära 6%.

Investeeringu rahalist tasuvust hinnatakse järgmiste näitajate alusel:

- 1) investeeringu tasuvuse määr (FRR/C)
- 2) investeeringu rahaline nüüdispuhasväärtust (FNPV/C).

Need näitajad osutavad, kas projekti puhaslaekumiga on võimalik katta investeeringukulud, olenemata nende finantseerimisviisist.

Investeeringu rahaline tasuvuse määr FRR/C arvutatakse Exceli funktsiooniga *IRR (Internal Rate of Return)*.

Investeeringu rahaline nüüdispuhasväärtus FNPV/C (*Net Present Value*) arvutatakse Exceli funktsiooniga *NPV*.

Projektile fondide toetuse taotlemiseks peab tasuvuse määr (FRR/C) olema väiksem kui analüüsi puhul kasutatav diskontomäär (6%) ja rahaline nüüdispuhasväärtus ilma fondide toetuseta (FNPV/C) peab olema negatiivne. Kui FNPV/C on suurem nullist siis investeering toodab tulu ja ei vaja kaasfinantseerimist.

6. Omakapitali tasuvuse määr (Tabel 6)

Omakapitali tasuvust analüüsitakse eesmärgiga kontrollida, kas projekt on tulus kapitalipaigutuse seisukohalt.

Omakapitali rahalist tasuvust arvestades vaadeldakse projekti investeeritud rahalisi vahendeid (ilma EL toetuseta) investeeringukulude asemel väljaminekutena.

Sissetulevate rahavoogudena võetakse arvesse juurdekasvuline tegevustulu ja juurdekasvuline investeeringu jääkväärtus. Väljaminevate rahavoogudena võetakse arvesse juurdekasvuline tegevuskulu, laenu põhiosa tagasimaksud, intressid, erakapital ning riiklikud ja kohaliku omavalitsuse toetused.

Omakapitali tasuvuse määr FRR/K arvutatakse Exceli funktsiooniga *IRR* kapitali-rahavoogude põhjal.

Rahavoogude nüüdispuhasväärtus FNPV/K, mis vastab valitud finantsdiskontomäärale, arvutatakse Exceli funktsiooniga NPV.

Omakapitali tasuvuse määr (FRR/K) peab olema väiksem analüüsi puhul kasutatavast diskontomäärast (6%). Kapitali rahaline nüüdispuhasväärtus (FNPV/K) peab olema väiksem nullist.

Kui omakapitali tasuvus on suurem finantsdiskontomäärast, siis näitab see, et taotlejal on omavahendeid ja EK osalust tuleb selle arvelt vähendada.

4. Toetuse suuruse arvutamine

Projekti toetus on Euroopa Liidu Regionaalarengu fondist eraldatav tagastamatu rahaline abi.

Projekti toetussumma arvutatakse FA meetodika kohaselt, lähtudes **juurdekasvulise stsenaariumi** põhise FA tulemustest. Toetuse suuruse arvutamisel on aluseks projekti finantseerimisvajak, mis leitakse juurdekasvulise stsenaariumi alusel diskonteeritud investeeringukulu (DIK) ja projekti diskonteeritud puhastulu vahena (DPL). Toetuse suuruse määramise aluseks olevad projekti abikõlblikud kulud ei tohi ületada projekti finantseerimisvajakut (maksimaalsed abikõlblikud kulud). Otsuse summa leidmisel on aluseks finantseerimisvajaku määr, mis kajastab finantseerimisvajaku osakaalu diskonteeritud investeeringukulust (osakaal diskonteeritud investeeringukulust, mida projekti diskonteeritud puhaslaekum ei kata).

Finantseerimisvajaku määra (M) leidmine:

$$M = \max AK / DIK$$

Kus

Max AK on maksimaalsed abikõlblikud kulud = DIK – DPL (art 55 lg 2);

DIK on diskonteeritud investeeringukulu;

DPL on diskonteeritud puhaslaekum = diskonteeritud tulud – diskonteeritud tegevuskulud + diskonteeritud jääkväärtus.

Otsuse summa (OS) leidmine:

$$OS = AM * M$$

Kus

AM on projekti abikõlblik maksumus.

Abikõlblikud kulud on sotsiaalministri määruses „Meetme „Õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri arendamine“ toetuse andmise ja toetuse kasutamise seire tingimused ja kord“ nimetatud tegevustega seotud kulud.

(Maksimaalse) ELi toetuse leidmine:

$$ELi\ toetus = OS * \max\ KMps$$

Kus

Max KMps on maksimaalne kaasfinantseerimise määr.

Meetme maksimaalne kaasfinantseerimise määr on 67,9%.

5. Finantsanalüüsi hindamine

Taotleja esitatud FA tulemuste hindamise käigus kontrollitakse FA-s kasutatud sisendandmeid, juhendikohase meetodika rakendamist, FA tulemusi ning esitatud majanduslikke põhjendusi ja selgitusi.

1. Majanduslike sisendandmete kontroll:

- kas makromajanduslikud eeldused (Eesti SKP, inflatsioonimäär ja keskmise palga kasv) on kooskõlas Rahandusministeeriumi prognoosiga;
- kas Eesti Haigekassalt (EHK) saadavate tulude prognoosimisel on aluseks lisas 1 toodud EHK eelarve prognoos.

2. Investeeringukulutuste, tegevustulu ja -kulu prognooside kontroll:

- Kas tegevustulu ja -kulu prognoos on koostatud juhendikohast meetodikat järgides ning kas majanduslikud kulu- ja tuluarvutused, põhjendused ja selgitused on lisatud:
 - 1) kas EHK tulude prognoosimisel on arvestatud statsionaarse hooldusravi tegevusloa omaja praegust (väljakujunenud) osakaalu haigekassa tervishoiuteenuste kuludest. Kui osakaalu on muudetud, siis kas on esitatud põhjendused;
 - 2) kas muude tulude prognoos on tehtud tuginedes eelneva perioodi andmetele (osakaal kogutulust), kas muutusi on põhjendatud.
 - 3) kas kulude prognoosimisel on muutused kulude struktuuris põhjendatud;
 - 4) kas personalikulude prognoosimisel on aluseks keskmise palga kasv, kas muud eeldused on selgitatud;
 - 5) kas muude tegevuskulude prognoosimisel on aluseks *THI*, kas muud eeldused on selgitatud;
 - 6) kas on esitatud selgitused juurdekasvuliste tulude/kulude kohta.
- kas FA-s kajastatud investeeringukulud vastavad taotluses toodud projekti kogukuludele.

3. Finantseerimisallikate kontroll:

- kas kõik finantseerimisvajadused on vahenditega kaetud.

4. Projekti jätkusuutlikkuse kontroll:

- kas taotleja järgib juhendikohast jätkusuutlikkuse arvutamise meetodikat;
- kas projekti rahastamine on jätkusuutlik, st kas investeeringu arvestusperioodil on sissetulevate ja väljaminevate kumulatiivsete rahavoogude vahe igal aastal vähemalt 0 või positiivne;
- kas võimaliku laenu igaaastased tagasimaksed (põhiosa + intress) on taotleja-ettevõtte rahavoogudega kaetud (Lisas 3 ja Lisas 4 toodud finantsnäitajate alusel).

5. Investeeringutuluse kontroll:

- kas taotleja järgib juhendikohast investeeringutuluse arvutamise meetodikat;
- kas arvutatud investeeringutulusemäär FRR/C on väiksem kui finantsdiskontomäär;
- kas rahavoogude nüüdispuhasväärtus $FNPV/C$ on negatiivne.

6. Omakapitali tasuvuse kontroll:

- kas taotleja järgib juhendikohast projekti kapitalituluse arvutamise meetodikat;
- kas kapitalitulusemäär FRR/K on väiksem finantsdiskontomäärast;
- kas kapitali rahavoogude nüüdispuhasväärtus $FNPV/K$ on väiksem nullist.

7. Toetuse suuruse arvutamise kontroll:

- kas taotleja järgib juhendikohast projekti toetuse suuruse arvutamise metoodikat.

6. Lisad

Finantsjuhendi lisad on esitatud ühes Exceli failis erinevatel töölehtedel.

Lisa 1. Eesti Haigekassa eelarve prognoos

Lisa 2. Tegevustulude ja –kulude sisend

Lisa 3. Kasumiaruande prognoos

Lisa 4. Bilansi prognoos

7. Viited

Euroopa Nõukogu (EÜ) määrus nr 1083/2006, 11. juuli 2006, millega nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1260/1999

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:ET:PDF>

Euroopa Komisjoni juhend „*Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects*“

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf

Euroopa Komisjoni töödokument nr 4 ”Kulude-tulude analüüsi meetodika suunised”

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd4_cost_et.pdf (eesti k)

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd4_cost_en.pdf (ingl. k)

Rahandusministeeriumi projektide tasuvusanalüüsi ja kulu-tulu analüüsi käsitlev juhendmaterjal

[http://www.sm.ee/est/HtmlPages/Tasuvus-jafinantsanalyyisjuhis30/\\$file/Tasuvus-%20ja%20finantsanalyyisi%20juhis%2030.05.2007.doc](http://www.sm.ee/est/HtmlPages/Tasuvus-jafinantsanalyyisjuhis30/$file/Tasuvus-%20ja%20finantsanalyyisi%20juhis%2030.05.2007.doc)

Sotsiaalministri 10.07.2009. a määrus nr 70 „Meetme „Õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri arendamine“ toetuse andmise ja toetuse kasutamise seire tingimused ja kord“

<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=13205395>

Makromajanduslikud sisendandmed

<http://www.struktuurifondid.ee/?id=11279>

Riigi raamatupidamise üldeeskiri § 42

<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=12874684>

Sotsiaalministri 19. jaanuari 2007. a määrus nr 9 “Kindlustatud isikult tasu maksmise kohustuse Eesti Haigekassa poolt ülevõtmise kord ja tervishoiuteenuse osutajatele makstava tasu arvutamise meetodika” lisa nr 4

<https://www.riigiteataja.ee/ert/get-attachment.jsp?id=12912370>